

червоноголова			
Капуста цвітна	Малім ба	-//-	-//-
Капуста брокколі	Вітаміння	-//-	-//-
Цибуля ріпчаста	Сквирська	1,5 гр/м ²	I-II декада квітня
	Носівська	-//-	-//-
Перець солодкий	Ласточка	1-1,5 гр/м ²	Розсадою
	Подарок Молдови	-//-	5.05-5.06
	Дружок	-//-	-//-
Морква столова	Нантська харк.	1,5 гр/м ²	I-II декада квітня
	Вітамінна 6	-//-	-//-
Баклажани	Алмаз		Розсадою травень- I декада червня
Редиска	Рубін	2 гр/м ²	I-II декада травня
	Дунганська 12/8	-//-	-//-
Столовий буряк	Бордо 237	5-6 кг/га	1-15.05
	Делікатесний	-//-	-//-
Квасоля овочева	Білозерна	50 кг/га	II декада травня
Кабачки	Грабовський 37	4-5 нас. на 1 м ²	III декада травня
	Одеський 52	-//-	I декада травня
Горох овочевий	Уладівський харчовий	200-250 кг/га	I-II декада травня
Яра вика	Білоцерківська 7	120 кг/га	II декада травня
	Білоцерківська 88	-//-	
Боби кормові	Прикарпатські 4	250-300 кг/га	Рано весною при можливості обробітку ґрунту
Соя	Прикарпатська 96	200-110 кг/га	II декада травня
Буряки кормові	Екендорфський жовтий	8-10 кг/га	II-III декада квітня
	Львівський жовтий	-//-	-//-

Тематика та схеми дослідів у різних відділках навчально-дослідної земельної ділянки

- Вплив площі живлення на врожай картоплі.

Схема дослідів:

Варіант 1. 60x60 см - 2 бульби в гніздо (контроль).

Варіант 2. 60x40 см - по 1 бульбі в гніздо.

Варіант 3. 06x25 см - по 1 бульбі в гніздо.

- Використання відвару листя і стебел помідорів в боротьбі з шкідниками капусти.

Схема дослідів:

Варіант 1. Контроль.

Варіант 2. Обприскування відваром бадилля помідор (2 кг трави на відро води) - триразове за період вегетації.

- Вплив передпосівного обробітку насіння на ріст і розвиток та урожайність огірків.

Схема дослідів:

Варіант 1. Посів звичайним насінням (контроль).

Варіант 2. Посів прогрітим насінням.

- Вивчення площ живлення і густоти рослин огірків.
а) стрічковий спосіб сівби:

Схема дослідів:

Варіант 1. Відстань між рядками – 90 см, між центрами смуг – 50 см, між рослинами в рядку – 18-22 см;

Варіант 2. Відстань між рядками – 120 см, між центрами смуг – 60 см, між рослинами в рядку – 16-20 см.

б)квдратно-гніздовий спосіб сівби (по 2 рослини в гнізді).

Схема дослідів:

Варіант 1. 70x70 см;

Варіант 2. 80x80 см.

в) Широкорядний спосіб сівби.

Схема дослідів:

Варіант 1. Відстань між рядками – 70 см, між рослинами в рядку – 6-7 см;

Варіант 2. Відстань між рядками – 90 см, між рослинами в рядку – 6-7 см;

Варіант 3. Відстань між рядками – 120 см, між рослинами в рядку – 6-7 см.

- Вплив добрив на ріст, розвиток і врожай буряка столового.

Схема досліджу:

Варіант 1. Без добрив (контроль).

Варіант 2. Внесення міндобрив з розрахунку: $N_{60}P_{60}K_{90}$.

Варіант 3. Внесення гною з розрахунку 40 т/га.

- Вплив нітратних добрив на врожай буряка кормового.

Схема досліджу:

Варіант 1. $P_{90}K_{120}$ (контроль).

Варіант 2. $N_{60}P_{90}K_{120}$.

Варіант 3. $N_{120}P_{90}K_{120}$.

Варіант 4. $N_{240}P_{90}K_{120}$.

- Вплив якості насіння на ріст і врожайність квасолі.

Схема досліджу:

Варіант 1. Фракція дрібного насіння.

Варіант 2. Фракція крупного насіння.

Варіант 3. Змішане насіння (контроль).

- Вплив способів посіву на врожай квасолі.

Схема досліджу:

Варіант 1. Широкорядний спосіб посіву: міжряддя – 45 см.

Варіант 2. Квадратно-гніздовий – 45x45 см; по 3-4 зерна в гніздо.

- Вивчення ефективності різних видів добрив на врожай квасолі.

Схема досліджу:

Варіант 1. Гній – 40 т/га - фон (контроль).

Варіант 2. Фон + $P_{90}K_{90}$ – восени під зяб + N_{90} – під передпосівне боронування.

Варіант 3. Фон +(NPK) $_{60}$ – весною під культивуацію.

Варіант 4. $N_{60}P_{60}K_{60}$ – восени під зяб.

- Вплив способу сівби (висаджування) на врожай помідорів.

Схема досліджу:

Варіант 1. Широкорядний: відстань між рядками 60 см, між рослинами в рядку – 30 см.

	Ювілейний 70	50-60	-//-
	Одма 338	50-60	-//-
Горох	Труженік	270-300	Рано навесні
	Орендатор	270-300	-//-
	Демір 3	270-300	-//-
Квасоля	Мотольська біла	100-110	II декада травня
	Надія	100-110	II декада травня
Цукрові буряки	Уладівський одно нас.	5-6	II-III декада квітня
	ЛВЧС	5-6	-//-
	Гала	5-6	-//-
	Український 70 ЧС	5-6	-//-
	Іванівський 33 ЧС	5-6	-//-
Соняшник	Харківський	6-8	III декада квітня
Льон-довгунець	Могилівський-2	100-110	II декада квітня
Картопля	Кобза-рання	300-350	II декада квітня
	Повінь рання	-//-	-//-
	Чернігівська рання	-//-	-//-
	Невська середньо-рання	-//-	-//-
	Світанок Київський	-//-	-//-
	Санте Середньорання	-//-	-//-
	Лугівська середні	-//-	-//-
	Ольвія – середні	-//-	-//-
Огірки	Скривський 1/27	2-2,5 гр/м ²	II-III декада квітня
	Фенікс 640	-//-	-//-
	Міг	-//-	-//-
	Водолій	-//-	-//-
	Джерелдо	-//-	-//-
	Далекосхідний 27	-//-	-//-
Помідори	Світанок	1,5 гр/м ²	Розсадою
	Лагідний	-//-	5-20 травня
	Факел	-//-	-//-
	Українець	-//-	-//-
Капуста білоголова	Дилерська рання	0,5-1 гр/м ²	Розсадою
	Швецька середня	-//-	I-II декада квітня
	Амагер 611- пізня	-//-	Розсадою
	Ярославна -пізня	-//-	20.05-5.06
	Українська осінь – пізня	-//-	-//-
	Леся – пізня	-//-	-//-
	Харківська зимова – пізня	-//-	-//-
Капуста	Гако	-//-	-//-

Колекцію закладають весною під покрив вико-вівсяної суміші на зелений корм, під яку вносили мінеральні добрива N₆₀P₆₀K₆₀. Спосіб посіву рядковий, ширина міжрядь 15 см. Після кожного косіння підживлювати злакові трави азотними добривами (N₃₀). В осінній період проводять підживлення злакових і бобових трав фосфатно-калійними добривами P₄₅K₄₅.

Облік врожаю зеленої маси злакових трав проводять ь при масовому цвітінні, бобових – при бутонізації.

Районовані сорти сільськогосподарських культур для умов Івано-Франківської області

Культура	Сорт	Норма висіву кг/га	Строки посіву
Озима пшениця	Поліська 90	240	15-25.09.
	Перлина Лісостепу	250	15-25-09
	Ятрань 60	250	15-25.09.
	Київська 8	250	15-25.09.
	Миронівська 61	240	15-25.09.
Озиме жито	Вересень	250	15-25.09.
Озимий ячмінь	Основа	230	15.09.-1.10.
Озимий ріпак	Тисменицький	8-10	20.08.-1.10.
	Света	8-10	20.08.-1.10.
	Галицький	8-10	20.08.-1.10.
	Мангал	8-10	20.08.-1.10.
Яра пшениця	Рання-93	250	Рано весною при можливості обробітку ґрунту
Ярий ячмінь	Цезар	230	-//-
	Завершення	230	-//-
	Вакула	230	-//-
Ярий ріпак	Арїон	8-10	II-III декада квітня
	Микитинецький	8-10	-//-
	Ліга	8-10	-//-
Овес	Деснянський	180-200	Рано весною при можливості обробітку ґрунту
	Райдужний	180-200	-//-
Гречка	Українка	100	II декада травня
Просо	Полтавське золото	25-30	-//-
Кукурудза на зерно	Колективний 100 СВ	50-60	III декада квітня
	Планета 180	50-60	-//-
	Кулон МВ	50-60	-//-

Варіант 2. Широкорядний: відстань між рядками 70 см, між рослинами в рядку – 35 см.

Варіант 3. Квадратний: 60x60 см, по дві рослини в гнізді.

Варіант 4. Квадратний: 70x70 см, по дві рослини в гнізді.

- Вивчення норм висіву конюшини червоної (люцерни) при вирощуванні на зелену масу.

Схема досліду:

Варіант 1. Норма висіву 20 кг/га.

Варіант 2. Норма висіву 25 кг/га.

Варіант 3. Норма висіву 30 кг/га.

- Продуктивність конюшини (люцерни) при різній ширині міжрядь.

Схема досліду:

Варіант 1. Ширина міжрядь 15 см.

Варіант 2. Ширина міжрядь 20 см.

Варіант 3. Ширина міжрядь 25 см

Примітка: Норма висіву: конюшина лучна – 12 кг/га, конюшина гібридна – 8 кг/га, конюшина повзуча – 7 кг/га, люцерна – 10 кг/га.

- Вплив покривних культур на продуктивність конюшини.

Схема досліду:

Варіант 1. Підсів в ярі зернові.

Варіант 2. Підсів в горох (на зелений корм).

Варіант 3. Підсів в суміш гороху з вівсом.

Примітка: Тут можна проводити досліді згідно тематики овочевого відділку

- Вирощування вітамінного сіна для годівлі кролів, коней (овес з підсівом конюшини).

- Вплив сумісного вирощування бобових і злакових на врожай (горох і овес).

- Вплив намочування насіння на врожай кормових буряків.

Схема досліду:

Варіант 1. Сівба сухим насінням.

Варіант 2. Сівба насінням, намоченим у воді.

- Вплив дози нітратних добрив на урожай кормових буряків.

Схема досліджу:

Варіант 1. Без добрив (контроль).

Варіант 2. $N_{60}P_{60}K_{60}$.

Варіант 3. $N_{120}P_{60}K_{60}$.

Варіант 4. $N_{180}P_{60}K_{60}$.

Варіант 5. $N_{240}P_{60}K_{60}$.

- Вплив якості насіння на врожай кукурудзи.

Схема досліджу:

Варіант 1. Сівба не відсортованим насінням (контроль).

Варіант 2. Сівба крупним насінням, взятим з середини качана.

Примірна тематика дослідницької роботи (за рекомендацією науковців дослідної станції інституту агропромислового виробництва)

Дослід 1. Вплив способів основного обробітку ґрунту на забур'яненість та урожайність зернових культур

1. Оранка на глибину 20-22 см.
2. Мілка оранка – 14-16 см.
3. Поверхневий обробіток (дискування) – 8-10 см.

Методика проведення досліджень: Після збирання попередника проводиться лущення у 2 сліди на 6-8 см, через 8-10 днів проводиться оранка та поверхневий обробіток відповідно до схеми досліджу. Удобрення, передпосівний обробіток та посів проводиться за загальноприйнятою технологією. Забур'яненість посівів визначається візуально (окомірно). Підрахунок бур'янів проводять за допомогою рамки розміром $0,25 \text{ м}^2$ у двох несуміжних повтореннях.

Дослід 2. Строки сівби озимої пшениці.

1. 5 вересня.
2. 15 вересня.
3. 25 вересня.
4. 5 жовтня.

Мета досліджень – апробувати мало поширені овочеві культури в умовах Прикарпаття для ширшого їх впровадження у виробництво і поширення серед населення.

Дослідження проводити у відповідності з загальноприйнятою методикою польового досліджу з урахуванням, що зазначені культури вирощують на одному місці протягом кількох років. На початку досліджень нарізають постійні межі ділянок та зберігають їх протягом усього періоду досліджень.

Попередник – озима пшениця, обробіток ґрунту напівпаровий, удобрення $N_{60}P_{60}K_{60}$. Вся норма фосфорних і калійних добрив вноситься під основний обробіток ґрунту, зотні – під весняну культивуацію. Форми добрив: аміачна селітра, суперфосфат гранульований, калімагnezія. Ділянки – 2-х рядкові, розміром $1,2 \times 2 \text{ м}$, міжряддя 60 см для багаторічних культур; для одно- і двохрічних культур – $0,9 \times 2 \text{ м}$, міжряддя – 45 см. Сівбу колекційних ділянок проводити вручну по промаркованому полю.

Основні обліки: фенологічні спостереження, схожість, куштиння, висота рослин, продуктивність (насіннава, листостеблова маса), M_{1000} насіння, біометричні показники – округленість куща, кількість пагонів, кількість суцвіть, довжина кореня, вага листя, стебел і кореня. Облік врожаю проводять шляхом суцільного збирання облікових ділянок вручну з наступним зважуванням. Організують дегустацію продукції, дають оцінку смаковим якостям.

Колекція багаторічних бобових і злакових трав

1. Грястиця збірна – норма висіву 12-14 кг/га.
2. Вівсяниця лучна - норма висіву 14-16 кг/га.
3. Вівсяниця газонна - норма висіву 12-15 кг/га.
4. Тимофіївка лучна - норма висіву 7-9 кг/га.
5. Райграс пасовищний - норма висіву 12-15 кг/га.
6. Конюшина лучна - норма висіву 9-13 кг/га.
7. Конюшина гібридна - норма висіву 7-9 кг/га.
8. Конюшина повзуча - норма висіву 6-8 кг/га.
9. Люцерна - норма висіву 8-12 кг/га.
10. Лядвенець рогатий - норма висіву 9-12 кг/га.
11. Буркун білий - норма висіву 10-14 кг/га.

вівса – 1,7 млн/га зерен (120 овес + 80 вика кг/га). Площа ділянки – 5 м².
Збирання врожаю при побурінні 75% бобів на рослині.

Колекція сортів картоплі:

1. Кобза.
2. Повінь.
3. Чернігівська рання.
4. Невська.
5. Світанок Київський.
6. Санте.
7. Лугівська
8. Ольвія.

Колекція мало поширених овочевих культур

Багаторічні овочеві культури

1. Щавель.
2. Ревінь
3. Спаржа
4. Фенхель.
5. Любисток.

Дворічні овочеві культури

1. Петрушка.
2. Селера.
3. Кмин.

Однорічні овочеві культури

1. Кріп.
2. Коріандр.
3. Гірчиця салатна.
4. Чабер.
5. Змієголовник.
6. Салат листковий.

Дослід 3. Норми висіву озимої пшениці.

1. 4,5 млн. схожих насінин на 1 га.
2. 5,0 млн. схожих насінин на 1 га.
3. 5,5 млн. схожих насінин на 1 га.
4. 6,0 млн. схожих насінин на 1 га.

Методична робота: вагову норму висіву насіння визначати за формулою: $H = (K \times M \times 100) : P$, де

H – вагова норма насіння (в кілограмах на 1 гектар);

K – кількісна норма насіння (в мільйонах штук на 1 гектар);

M – маса 1000 зерен насіння в грамах;

P – господарська придатність насіння (в %) з атестата на насіння.

Приклад визначення вагової норми висіву насіння озимої пшениці

при:

K – 5,0 мільйонів схожих насінин на гектар;

M – 45 грам;

P – 96,5 %

$H = (5,0 \times 45 \times 100) : 96,5 = 233$ кг/га

Дослід 4. Норми висіву озимого жита і тритікале.

1. 3,5 млн. схожих насінин на 1 га.
2. 4,0 млн. схожих насінин на 1 га.
3. 4,5 млн. схожих насінин на 1 га.
4. 5,0 млн. схожих насінин на 1 га.
5. 5,5 млн. схожих насінин на 1 га.

Дослід 5. Вплив різних норм мінеральних добрив на урожайність.

1. Контроль (без добрив).
2. P₉₀K₉₀+N₉₀ навесні.
3. P₉₀K₉₀+N₉₀ навесні + N₆₀ вихід в трубку
4. N₃₀P₉₀K₉₀+N₃₀ навесні + N₃₀ вихід в трубку
5. P₉₀K₉₀+N₃₀ навесні + N₃₀ вихід в трубку + N₃₀ колосіння.

Примітка: P – фосфорні добрива, K – калійні добрива, N – азотні добрива. Норма добрив в діючій речовині кг/га.

Норма висіву – 5,5 млн. схожих насінин на гектар. Спосіб сівби – вузькорядний. Обробіток ґрунту загальноприйнятий для Прикарпаття. Попередники: однорічні та багаторічні трави, зернобобові, кукурудза на силос, гречка. Сорти озимої пшениці – районовані для області.

Дослід 6. Продуктивність озимого ячменю в залежності від норм добрив та строків підживлення.

1. Контроль (без добрив).
2. $N_{30}P_{60}K_{60}$.
3. $N_{30}P_{60}K_{60} + N_{60}$ навесні.
4. $N_{30}P_{60}K_{60} + N_{30}$ навесні + N_{30} вихід в трубку.
5. $P_{60}K_{60} + N_{30}$ навесні + N_{30} вихід в трубку + N_{30} колосіння.

Дослід 7. Вплив весняного боронування на врожай озимих культур.

1. Без весняного боронування.
2. Весняне боронування.

Дослід 8. Вплив сорту озимої пшениці на врожай і якість зерна.

1. Озима пшениця Поліська 90 – контроль.
2. Озима пшениця Перлина Лісостепу.
3. Озима пшениця Київська 8.
4. Озима пшениця Ятрань 60.
5. Озима пшениця Подолянка.

Посівна площа – 25 кв. м, облікова площа – 20 кв. м. Строки посіву – 15-25 вересня. Спосіб посіву звичайний рядковий.

Дослід 9. Продуктивність ярого ячменю в залежності від норм висіву.

1. 3 млн. схожих насінин на 1 га.
2. 4 млн. схожих насінин на 1 га.
3. 5 млн. схожих насінин на 1 га.
4. 6 млн. схожих насінин на 1 га.

Дослід 10. Продуктивність ярої пшениці в залежності від удобрення.

1. Без добрив (контроль).
2. $N_{60}P_{45}K_{45}$.
3. $N_{60}P_{60}K_{60}$.
4. $N_{90}P_{60}K_{60}$.
5. $N_{45}P_{60}K_{60} + N_{45}$ кущення.

2. Квадратно-гніздовий – 70x70; 80x80; в гнізді залишати по 2 рослини.

3. Широкорядний; відстань між рядками 70, 90, 120 см; між рослинами в рядку – 6-7 см.

г) помідори

Спосіб сівби, вирощування:

1. Широкорядний, відстань між рядками 60-70 см, між рослинами в рядку відповідно 30-35 см.

2. Квадратний – 60x60 см, по дві рослини в гнізді.

3. Квадратний – 70x70 см, по дві рослини в гнізді.

д) морква, петрушка

Спосіб сівби, вирощування:

1. Широкорядний; відстань між рядками – 45 см, в рядку між рослинами – 2-3 см; відстань між рядками – 60 см, в рядку між рослинами – 2-3 см.

2. Смуговий; відстань між центрами смуг 45 см, в рядку між рослинами – 3-4 см; відстань між центрами смуг – 60 см, в рядку між рослинами – 3-4 см.

Порівняльна характеристика районованих сортів сільськогосподарських культур

Колекція зернобобових культур

1. Квасоля, сорти: Мотольська біла, Надія, іншію
2. Горох, сорти: Труженік, Орендатор, Демірз.
3. Кормові боби, сорти: Прикарпатські 4, Орion, Білун.
4. Соя, сорти: Прикарпатська 96.
5. Яра вика, сорти: Білоцерківська 7, Білоцерківська 88.

Агротехніка загальноприйнята для зони. Попередник – озимі зернові, просапні однорічні трави.

Удобрення: під квасолю, сою, кормові боби, горох – гно 40 т/га під оранку + (NPK)₆₀ кг/га д.р. весною під передпосівну культивуацію.

Сівба: квасоля, соя, кормові боби – широкорядним способом, міжряддя – 45 см; норма висіву для гороху - 0,6 млн/га зерен, для вико-

Конюшина лучна, норма висіву 12 кг/га; конюшина гібридна – 8 кг/га; конюшина повзуча – 7 кг/га; люцерна – 10 кг/га, лядвенець рогатий 11 кг/га; буркун білий – 12 кг/га.

Площа посівної ділянки: 100 м², облікової – 50 м². повторність досліду – чотириразова. Посів під покрив однорічних трав на зелений корм, удобрення N₆₀P₉₀K₉₀.

Дослід 29. Вплив азотних добрив на урожайність зеленої маси і сухої речовини багаторічних злакових трав.

1. Удобрення N₃₀.
2. Удобрення N₆₀.
3. Удобрення N₉₀.
4. Удобрення N₁₂₀.

Грястиця збірна, норма висіву – 14 кг/га; вівсяниця лучна – 15 кг/га; тимофіївка лучна – 8 кг/га, вівсяниця газонна – 14 кг/га, райграс пасовищний – 13 кг/га.

Площа посівної ділянки, облікової – 50 м². повторність досліду чотириразова. Посів під покрив однорічних трав на зелений корм, або ярого ячменю на зерно. Ширина міжрядь 15 см.

Дослід 30. вивчення площ живлення і густоти рослин овочевих культур.

а) капуста білоголова рання, цвітна, брокколи, кольрабі.

Спосіб сівби, вирощування:

1. Широко рядний : відстань між рядками – 60, між рослинами в рядку – 30-40 см.
2. Широко рядний; відстань між рядками 70, між рослинами в рядку – 30-35 см.

б) капуста савойська, пізньостигла, брюссельська.

Спосіб сівби, вирощування:

1. Квадратний – 60х60 см.
2. Квадратний – 70х70 см.

в) огірки

Спосіб сівби, вирощування:

1. Стрічковий; відстань між рядками (центрами смуг) 90+50, 120+60; між рослинами в рядку – відповідно 18-22, 16-20 см.

Дослід 11. Вплив способів сівби проса на його врожайність.

1. Широко рядний (45 см).
2. Стрічковий (45х15 см).
3. Через рядний (30 см).
4. Вузко рядний (15 см).

Норма висіву – 4,5 млн. схожих насінин. Удобрення N₆₀P₆₀K₆₀. Сівба – 1-2 декада травня.

Дослід 12. Урожайність гречки залежно від норм та строків.

1. Контроль (без добрив).
2. N₆₀P₆₀K₆₀.
3. N₂₀P₆₀K₆₀ + N₂₀ цвітіння + N₂₀ плодоутворення.
4. N₄₀P₄₀K₄₀.
5. N₄₀P₄₀ + K₄₀ цвітіння.

Норма висіву 100 кг/га. Спосіб сівби суцільний рядковий.

Дослід 13. Вивчення строків сівби кукурудзи.

1. Перший строк – 15 квітня.
2. Другий строк – 25 квітня.
3. Третій строк – 5 травня.
4. Четвертий строк – 15 травня.

При строках сівби 15 квітня глибина загортання насіння 3-4 см, 25 квітня – 5 см, 5 травня – 5-6 см. Густота рослин при сівбі (на 14,3 м погонного) – 75-80 шт. Агротехніка загальноприйнята для зони.

Дослід 14. Порівняльна ефективність різних гібридів кукурудзи.

Висівається насіння різних гібридів. Урожай порівнюється з гібридом Колективний 100, який районований в області. Строк сівби – при настанні стійкої температури ґрунту на глибині 10 см 10⁰С. Норма висіву – 75-80 тис. шт./га (75-80 шт. на 14,3 метра погонного). Агротехніка загальноприйнята.

Дослід 15. Вплив способів сівби на продуктивність кукурудзи.

1. Широко рядний – міжряддя 45 см.
2. Широко рядний – міжряддя 60 см.
3. Широко рядний – міжряддя 70 см.

Норма висіву насіння – 80 тис. насінин на 1 га. Облік зеленої маси проводиться зважуванням рослин з ділянки у фазі молочно-воскової стиглості. Облік урожайності зерна – у повній стиглості.

Дослід 16. Вивчення ефективності добрив при вирощуванні квасолі.

1. Гній – 40 т/га фон (контроль).
2. Фон + (РК)₉₀ кг/га д.р. восени під зяб + N₉₀ – під передпосівне боронування.
3. Фон + (NPK)₆₀ кг/га д.р. – весною під культивуацію.
4. N₆₀P₆₀K₆₀.

Площа ділянки – 5 кв.м, повторність – чотириразова. Спосіб сівби – широкорядний, міжряддя – 45 см. Норма висіву 600 тис. шт.. насінин на 1 га.

Фенологія і оцінка – за фазами розвитку (повні сходи, цвітіння, стиглість). Збирання – при побуріння 75% бобиків на рослині. Облік врожаю насіння – по ділянках.

Дослід 17. Способи сівби квасолі.

1. Широкорядний, міжряддя – 45 см.
2. Квадратно-гніздовий – 45x45 см; по 3-4 зерна в гніздо.

Площа ділянки – 5 кв. м, повторність три-чотириразова. Удобрення – 40 т/га гною під зяб; (NPK)₆₀ кг на 1 га – весною під передпосівну культивуацію. Спосіб сівби – згідно схеми. Норма висіву в першому варіанті 0,6 млн/га зерен. Сорти – Мотольська біла.

Фенологія і оцінка – за фазами розвитку. Збирання – при побурінні 75% бобів на рослині. Облік врожаю – по ділянках.

Дослід 18. Вплив строків сівби на врожай зерна сої в умовах Прикарпаття.

Соя – цінна білкова культура, в її насінні міститься – 35-40% повноцінного за амінокислотним складом білка та 18-24% олії.

1. Сівба _ 25-30 квітня.
2. Сівба – 5-10 травня.
3. Сівба – 10-15 травня.
4. Сівба – 15-20 травня.

Площа ділянки 25-50 кв.м. повторність 3-4 разова. Система обробітку ґрунту під сою повинна забезпечити накопичення та збирання вологи, знищення бур'янів та вирівнювання поверхні поля. Оптимальне рН ґрунтового розчину – 6,5. Удобрення N₃₀P₆₀K₆₀.

Спосіб сівби широкорядний (0-45 см). Норма висіву 0,7 млн/га схожих зерен. Фенологія і оцінка – за фазами розвитку. Збирання –

Дослід 26. Вплив системи удобрення на урожайність картоплі.

1. Без удобрення.
2. 40 т/га гною восени під оранку.
3. 20 т/га гною восени під оранку + N₆₀P₆₀K₉₀.
4. Сидерат + N₆₀P₆₀K₉₀.

Після збирання попередника проводиться дискування у 2 сліди на глибину 8-10 см і висівається олійна редька 20-25 кг/га, яка проорюється восени на зелене добриво (сидерат). Фосфорно-калійні добрива вносяться під зяблеву оранку, а азотні – під передпосівну культивуацію.

Висаджують картоплю в нормі 65-70 тис. бульб на гектар, або 30-35 ц/га.

Дослід 27. ефективність післяукісних та післяжнивних посівів кормових культур.

- А. 1. Сівба вико-вівса після озимого жита, зібраного на зелений корм.
2. Сівба кукурудзи після озимого жита, зібраного на зелений корм.
3. Сівба вико-вівса після озимого жита, зібраного на зерно.
4. Сівба вико-вівса після озимого жита, зібраного на зерно.
5. Сівба кукурудзи після вико-вівса, зібраного на сіно.

- Б.1. Сівба вико-вівса після озимого ріпака, зібраного на зелений корм.
2. Сівба кукурудзи після озимого ріпака, зібраного на зелений корм.
3. Сівба кукурудзи після озимого ріпака, зібраного на зерно.
4. Сівба кукурудзи після ярого ріпака, зібраного на зерно.

Дослід 28. продуктивність багаторічних бобових трав при різній ширині міжрядь.

1. Ширина міжрядь – 15 см.
2. Ширина міжрядь – 30 см.
3. Ширина міжрядь – 45 см.

3. Через 20 днів після першого строку.

Площа дослідної ділянки – 36 м², облікової – 20 м². повторність – чотирикратна. Попередник – озимі зернові.

Обробіток ґрунту – лущення стерні, оранка на зяб на глибину 18-20 см, весняна культивування в 2-3 сліди, коткування, посів сівалкою з міжряддям 15 см. Мінеральні добрива вносити з розрахунку Р₆₀К₉₀ під культивування, азотні добрива вносити безпосередньо перед кожними строком сівби. Сорт льону – Могилівський 2. Норма висіву – 25 млн. шт.. насіння на 1 га.

Дослід 24. вплив мінеральних добрив на урожай насіння та волокна льону.

1. Контроль – без добрив.
2. N₃₀P₆₀K₉₀.
3. N₁₅P₃₀K₄₅.
4. N₄₅P₄₅K₄₅.

Площа дослідної ділянки – 36 м², облікової – 20 м². повторність – чотирикратна.

Мінеральні добрива вносити у формі аміачної селітри, суперфосфату і хлористого калію – під культивування. Норма висіву 25 млн. шт.. насіння на 1 га.

Дослід 25. вплив попередника на урожайність картоплі.

1. Попередник – озима пшениця.
2. Попередник – озимі зернові.
3. Попередник – картопля.

Площа ділянки – 25 м². повторність дослідів – три-чотириразова. Технологія вирощування загальноприйнята для зони. Удобрення – 40 т/га органічних добрив + Р₆₀К₉₀ під осінню оранку та N₆₀ під передпосівну культивування.

Норма посадки 35-38 ц/га.

Обліки урожаю поділяючись.

прямим комбайнуванням при повному дозріванні зерна (вологість 14-16%). Облік врожаю по ділянках.

Дослід 19. Способи сівби сої.

1. Широкорядний, міжряддя – 45 см.
2. Черезрядний, міжряддя – 30 см.
3. Суцільний, міжряддя – 15 см.

Площа ділянки 25-50 кв.м. Повторність – 3-4 разова. Удобрення N₃₀P₆₀K₆₀. спосіб сівби згідно схеми. Норма висіву 0,7 млн/га схожих зерен. Фенологія і оцінка – по фазах розвитку. Збирання – прямим комбайнуванням при повному дозріванні зерна (вологість 14-16%). Облік врожаю по ділянках.

Дослід 20. Оптимальна густина цукрових буряків на різних фонах мінеральних добрив.

1. Густина рослин при збиранні 80 тис./га.
2. Густина рослин при збиранні 100 тис./га.
3. Густина рослин при збиранні 120 тис./га.

Задану густоту рослин формувати на кожному з трьох фонів мінеральних добрив:

1. Без добрив.
2. N₁₅₀P₁₅₀K₁₅₀.
3. N₂₀₀P₂₀₀K₂₀₀.

Дослід закладати на фоні 40/60 т/га органічних добрив. Фосфорно-калійні вносити восени під глибоку оранку, азотні – весною в передпосівну культивування. Формування густоти проводити з допомогою рейки. На одному погонному метрі залишати відповідно по варіантах 1-5 рослин, 2-7, 3-8.

В досліді використовувати добрива – аміачну селітру, простий суперфосфат, хлористий калій. Протягом вегетаційного періоду проводити фенологічні спостереження (час появи сходів, фаза вилочки, першої та другої пар справжніх листків, змикання листя в рядках і міжряддях), облік приросту маси коренів і листя (липень, серпень, вересень). Визначати врожайність методом суцільного збирання з облікової ділянки.

Дослід 21. Гребневий спосіб вирощування цукрових буряків в умовах достатнього зволоження бурякосіючої зони Прикарпаття.

1. Глибока оранка – контроль.
2. Глибока оранка + нарізання гребенів восени.

3. Поверхневий обробіток + нарізання гребенів восени.

Дослід закладати на фоні 40-60 т/га органічних добрив та $N_{140}P_{100}K_{150}$. Розмір облікової ділянки кожного варіанту 15 кв.м: ширина 2,7 м (6 рядків) x довжина 5,56 м. Повторність – не менше трьохразова. Разом буде 9 ділянок (3 вар x 3 повт.). загальна площа $15\text{ м}^2 \times 9 = 135\text{ м}^2$.

На ділянці поля, вибраній для дослідів по цукрових буряках, після збору попередника (озимих, або ярих зернових) провести лушення стерні дисковими знаряддями, через 2-3 тижні внести повну норму фосфорно-калійних та половинну норму азотних добрив:

1. Суперфосфат – 5 ц/га, або 50 г на 1 м^2 .
2. Хлористий калій – 3 ц/га, або 30 г на 1 м^2 .
3. Аміачна селітра – 2 ц/га, або 20 г на 1 м^2 .

Добрива змішати, рівномірно внести на ділянках і заробити дисковою бороною. Після цього площу розбити на ділянки і зробити прив'язку до місцевості. В кінці вересня внести органічні добрива (гній або торфогноеві компости) по 40-60 т/га – 4-6 на 1 м^2 . На варіантах 1 і 2 гній пріорати плугом, а на вар. 3 гній заробити дисковою бороною.

В кінці жовтня на варіантах 2 і 3 ґрунт вирівняти культиватором. Кінним плужком, яким підгортають картоплю, нарізати гребені по шість штук на кожному варіанті. Розмір гребенів: ширина в основі 20-25 см, ширина у вершині 4-6 см, ширина між центрами вершин (міжряддя – 45 см, висота гребенів – 16-20 см.

Навесні провести культивацію на вар. 1, варіантів з гребенями не зачіпати.

Сівбу провести при прогріванні ґрунту в гребенях до 10°C . сіяти у гребенях вручну, зробивши у вершині гребеня рівчак глибиною 3-4 см. Одночасно з сівбою у рядки внести по 5 грамів нітроамофоски на 1 м погонний. Норма висіву насіння – 15-16 насінин на 1 м погонний (3,3 – 3,5 пос. одиниці).

Догляд за посівами. Проривку провести при появі I пари справжніх листків. Залишати на 1 м рядка 6-7 рослин, щоб на момент збирання залишилось не менше 4,5-5 рослин на 1 метрі погонному – 95-105 тис. шт./га.

У фазі 2 пари справжніх листків провести підживлення аміачною селітрою по 2 ц/га – 20 грамів на 1 м^2 .

Міжрядні прополки від бур'янів проводити за потребою.

Протягом вегетаційного періоду проводити фенологічні спостереження (час появи сходів, фаза вилочки, першої, другої та третьої пар справжніх листків, змикання листків у листках та міжряддях, розмикання міжрядь), облік приросту коренеплодів та гички на кожне перше число липня, серпня, вересня.

Облік врожаю шляхом зважування очищених коренеплодів та гички з кожної ділянки окремо.

Дані спостереження та обліків оформити таблицею.

Дослід 22. оптимальна густина цукрових буряків на різних фонах мінеральних добрив.

1. Густина рослин при збиранні 80 тис./га.
2. Густина рослин при збиранні 100 тис./га.
3. Густина рослин при збиранні 120 тис./га.

Задану густоту рослин формувати на кожному з трьох фонів мінеральних добрив:

1. Без добрив.
2. $N_{150}P_{150}K_{150}$.
3. $N_{200}P_{200}K_{200}$.

Дослід закладати на фоні 40-60 т/га органічних добрив. Фосфорно-калійні вносити восени під глибоку оранку, азотні – весною в передпосівну культивацію. Формування густоти проводити за допомогою рейки. На одному погонному метрі залишати відповідно по варіантах 1-5 рослин, 2-7, 3-8.

В досліді використовувати добрива – аміачну селітру, простий суперфосфат, хлористий калій. Протягом вегетаційного періоду проводити фенологічні спостереження (час появи сходів, фаза вилочки, першої та другої пар справжніх листків, змикання листа в рядках і міжряддях), облік приросту маси коренів і листя (липень, серпень, вересень).

Визначати врожайність методом суцільного збирання з облікової ділянки.

Дослід 23. Вплив строків посіву на врожайність льону.

1. Ранній строк (при прогріванні ґрунту до $7-8^{\circ}\text{C}$ на глибині 10 см).
2. Через 10 днів після першого строку.